

Sa I kongresa likovnih umetnika

bilten

DVADESET GODINA

Govoriti danas o dvadesetogodišnjici postojanja Saveza likovnih umjetnika Jugoslavije znači ujedno govoriti i o svim revolucionarnim preobražajima našega društva, u kojem je ovaj kolektiv djelovao. Dati kratak kronološki pregled rada i djelovanja Saveza u proteklih dvadeset godina nije ni lak ni jednostavan zadatak, jer u ovom vremenskom razdoblju bilo je nekoliko ocjena tog područja, koje su negirale jedna drugu, ovisno od perioda u kojem su bile date. Postoji opravdana bojazan da i ovaj prikaz ne zapadne u neobjektivne projekcije toga vremena. Ne osjećam se pozvan da dajem neke ocjene, tim više što smo toliko prisutni u tom razdoblju koje je ujedno toliko kratko, da će samo vrijeme na jednoj određenoj distanci kao jedini objektivni sudac dati svoju riječ.

Zbog toga ću namjerno pojednostaviti ovaj historijski presjek, da bi se što jasnije uočili prelomni punktovi razvoja kako su kalendarski slijedili.

Savez likovnih umjetnika Jugoslavije od svog osnutka do danas prošao je kroz tri osnovne etape svoga razvoja: prva faza — od 1947. do 1952. druga — od 1952. do 1964. i treća — od 1964. tj. od Osmog kongresa SKJ do danas kada bilježimo dvadeset godina našeg postojanja.

Složen je bio i krivudav put kojega smo prošli i prolazimo, ovisan od mnogih faktora kao presudnih čimbenika u razvitku umjetnosti u jugoslavenskih naroda. Bilježili smo vrijeme kada je ovaj kolektiv bio društveno-politička transmisija države i od nje financirana, pa do danas — kada je taj Savez gotovo poluprivatna društvena organizacija materijalno uzdržavana od svojih članova. Vrlo često nismo se snalazili zbog suprotnosti koje su se izmjenjivale i nametale u tako kratkom vremenskom periodu za života samo jedne generacije. U tom razdoblju ponekad smo išli ispred vremena, a ponekad smo zaostajali za njime — ali uglavnom kretali smo se u relacijama koje su dopuštale naše sposobnosti.

SAVEZ LIKOVNIH
UMETNIKA
JUGOSLAVIJE
SAVEZ
LIKOVNIH UMETNIKA
PRIMENJENIH UMETNOSTI
JUGOSLAVIJE

Centar za dokumentaciju i informacije PROLEĆE 1967. — BROJ 22

Od proklamiranog stava — »umjetnost narodu« — pa do posljednjih deviza »da umjetnost nije umjetnost ako se nije uspjela realizirati na stranom tržištu«, ogromni su rasponi gledanja na bit umjetničkog fenomena i njegovu ulogu u našem društvu. U tim antipodnim stavovima koji su uvijek imali konkretne posljedice u razvoju umjetnosti u Jugoslaviji — svaki od nas i svi zajedno morali smo se postavljati vis-a-vis tih stavova onako kako nam je diktirao naš moral i pogled na svijet, kao jedino moguća alternativa u tom vremenu i prostoru. Tim više što smo mi — neposredni stvaraoci — do nedavno praktički malo ili n.kako sudjelovali u strukturalnim promjenama nadgradnje ovoga društva. U toj vrtoglavoj mijeni osnovnih teoretskih postavki često smo se našli začuđenih očiju, nesprenni na ovako nagle zaokrete, jer nas je naš posao poučio da umjetnost i faze njezina kretanja imaju u svojoj suštini prirodan organski rast — i ne trpe nikakve prinude — dolazile one iz dogmatskih pogleda na svijet, ili sa strane takozvane teorije »zakona tržišta«.

Svi ovi, kao i mnogi drugi faktori, uključivši i naš emocionalni pristup ovoj problematici, doveli su do stanja da Udruženja i Savez proživljavaju već nekoliko godina latentnu krizu procesa osipanja i raslojavanja, onu istu krizu od koje trpe nama srodne profesionalne organizacije. Ta kriza dolazila je postepeno u etapama, a počela negdje u onom vremenu kada je centralizam i birokratizam udružen sa elitnim menadžerstvom preuzeo ulogu vođenja likovne politike u našem društvu. Udruženja i Savez tj. likovne umjetnike svelo se na matice koje produciraju likovna djela i time je bio njihov posao završen,

a činovnički mehanizam pojedinih institucija i ustanova mjerio je metrom koje se djelo može upotrebno uklopiti u pojedine estetske koncepcije i geografske relacije. U tom periodu može se slobodno konstatirati da smo se nalazili u najamnom odnosu nasuprot tih institucija. Samoupravljački sistem, koji se u kulturi još nije dovoljno razvio i afirmirao pogodovao je izvjesnim teorijama, po kojima taj stvaralac nije pozvan ni sposoban da odredi i valorizira svoju produkciju i vodi bilo kakovu umjetničku politiku. Polazeći od te premise ljepili su se na račun Udruženja i Saveza svakojake formulacije i etikete: »da smo bezlična masa mediokriteta puna antagonizma, — okupljeni u preživjeloj organizacionoj formi koju treba demobilizirati, — da su upravo naše organizacije ostaci starog sistema proizašle direktno iz birokratizma, centralizma i profesionalne začahurenosti.«

I odjednom smo se našli u položaju da nas birokratske institucije okrivljuju za nešto što mi ustvari nismo.

Predbacuju nam birokratizam, a zaboravljaju da smo zajednički izrasli iz određenih procesa koji su se odvijali u našem društvu.

Kao rezultat takovih stavova, pojavljuje se još jedna tendenca za »još slobodnije odnose udruživanja po afinitetima«, za još jače nukleariziranje ionako slabe kohezione snage naših organizacija, što de facto znači onemogućavanje bilo kakove koordinirane akcije društva u ovoj oblasti.

To je pokušaj međutim da se čitav ovaj kompleks problema vrati u institucije, što ustvari znači vratiti se natrag.

Upravo obratno od ovakvih stavova smatram da ukoliko ove organizacije danas ne bi postojale, u sadašnjoj etapi razvoja samoupravljačkog sistema u domeni kulture trebalo bi ih stvoriti.

Mišljenja sam da ovdje nema mjesta dilemi. Radi se o jednoj logičnoj činjenici koja u sebi sadrži sve osnovne elemente samoupravljačke prakse našega društva.

Tu će se morati pronaći jedan razumniji dijalog između naših kritičara i nas u kojem će dominirati uzajamna želja da nešto stvorimo a ne da rušimo.

Što se tiče organizacione forme Udruženja i Saveza nju nije potrebno braniti i ona će vjerojatno doživjeti svoju evoluciju. To je naš posao i tu formalnu stranu stvari relativno lako ćemo prilagoditi novonastalim uvjetima. Ali treba u svakom momentu i na svakom mjestu

braniti osnovnu društvenu ulogu ove demokratske asocijacije dobrovoljno udruženih stvaralaca.

Evo tu se negdje nalazimo sada i danas, a kako će biti sutra to će o mnogome ovisiti od nas samih. Činjenica je da Udruženja umjetnika su skup pojedinaca, formalnih ličnosti ili ličnosti u formiranju, koje se po mnogim svojim fundamentalnim sklonostima opiru bilo kakvom organiziranom radu. To je stari sukob ličnosti i društva koji se i kod nas nije prevazišao za koje su sve društvene formacije nalazile određene kompromise. U našem slučaju, u ovoj etapi, sve manje se radi o tome kompromisu, a sve više o izgrađivanju takvog samoupravnog organizma u kojem ličnost ne samo da se ne gubi, već naprotiv dobija odgovarajući utjecaj i teren za svoje djelovanje.

Upravo zato na datum rođenja i dvadeset godina kontinuiranog postojanja prilika je da odamo priznanje svim likovnim radnicima koji su na bilo koji način ugrađivali svoju sposobnost i energiju u ovaj kolektiv i jugoslovensku umjetnost. Svi mi znamo i vjerujemo da umjetnost i humanizam probijaju umjetno postavljene granice među ljudima povezujući ih zajedno jer govore jezikom ohrabrenja i vjere u čovjeka. Ovo je momenat da se kritički osvrnemo i na sebe i razmislimo o našem sutra u kojem bismo trebali da gajimo više poštovanja, tolerantnosti i humanijih međusobnih odnosa koji su nam u prošlosti veoma često nedostajali.

Pripadanje različitim estetskim koncepcijama nije i ne može biti razlog za raslojavanje na ljudskoj liniji, već obogaćenje i proširenje naših saznanja. A ako nas netko i želi izvan nas razdvojiti, treba naći moralne snage da mu se suprotstavimo. Svaki od nas, netko manje netko više, pridonjeti će svojim radom djelom obogaćenju naše umjetnosti i učvrstiti saznanje da uspjeh onog sposobnijeg je i njegov vlastiti uspjeh. Združeni na ovakovim principima unutar sebe, otvoreni prema svijetu, koristeći ovo tlo i ovo podneblje za polaznu tačku naših inspiracija, oslonjeni na vlastite snage i svjesni da pripadamo najnaprednijem i najhumanijem društvu, dati ćemo još veći prilog našoj socijalističkoj zajednici, a time i široj porodici ljudi — čovječanstvu.

Sablić Ivan

Predsjednik Saveza likovnih umjetnika
Jugoslavije

Branko Šotić govori na II kongresu

SAVEZ LIKOVNIH UMJETNIKA I NJEGOVO MJESTO U NOVIM USLOVIMA

Savez, po prirodi svojih ciljeva, kao najviša staleška organizacija je tijelo koje ne može zavisiti o povremenim kretanjima dnevne prakse. Vitalnost i energija razloga koji su stvorili Savez stoje iznad inercije i pasivnosti na kojega prisiljavaju problemi finansiranja njegovih aktivnosti. Te su potješkoće uslovljene stavom društva prema potrebama kulturnog razvitka zemlje i praktično ograničavaju djelovanje Saveza.

Na Savez treba gledati ne samo sa stanovišta staleških potreba umjetnika, one su nedjeljive od kulturnih i političkih potreba zemlje. Program Saveza prirodno ulazi u sklop našeg kulturnog razvoja i u razvijanje odnosa sa drugim zemljama i narodima. Njegova je puna funkcija vezana za zrelost tog programa i za vrijednost njegovog ostvarivanja. Nemoguće je posmatrati njegov smisao i njegovo opravdanje van tih primisa.

Savez predstavlja važan vid doprinosa nezavisnih, profesionalnih umjetnika izgradnji naše kulture i društvene sredine. Kroz dvadeset godina svoga postojanja sakupio je dosta iskustva i dokazao potrebu svoga postojanja u raznim periodima našeg društvenog života. Na temelju tog iskustva i tog procesa sazrijevanja raznih shvatanja o ulozi Saveza može se izaci kao njegova konstantna osnova.

Glavno je polje rada Saveza u samoj zemlji. Bez punog priznavanja jednog šireg sistema staleških interesa, suštinski vezani za kulturu i umjetnost zemlje, Savez ostaje puko administrativno tijelo bez ikakve mogućnosti da pristupi zadacima koje mu namječe upravo njegov sastav kao izraz stvarnih interesa društva i umjetnika.

Staleška udruženja pokrivaju niz problema koje očito ne rješava javna i naučna organizacija likovnog života zemlje. Muzeji, galerije, izložbe predstavljaju važan vid informacija o našoj umjetnosti. Važnu priliku vrijednovanja umjetničkih ostvarenja, konačno one su i tržište naše likovne proizvodnje ali, deluju na određenom prostoru. To što Savez nije mogao uči u sve one probleme koji sačinjavaju život njegovog članstva i opravdati naziv savezne staleške organizacije, ne ukida postojanje tih problema, ne umanjuje važnost tih problema, naročito, ne svodi ih na konkurentsku aktivnost prema ustanovama i kriterijima, čije se delovanje paralelno kreće oko istih ili susjednih sadržaja.

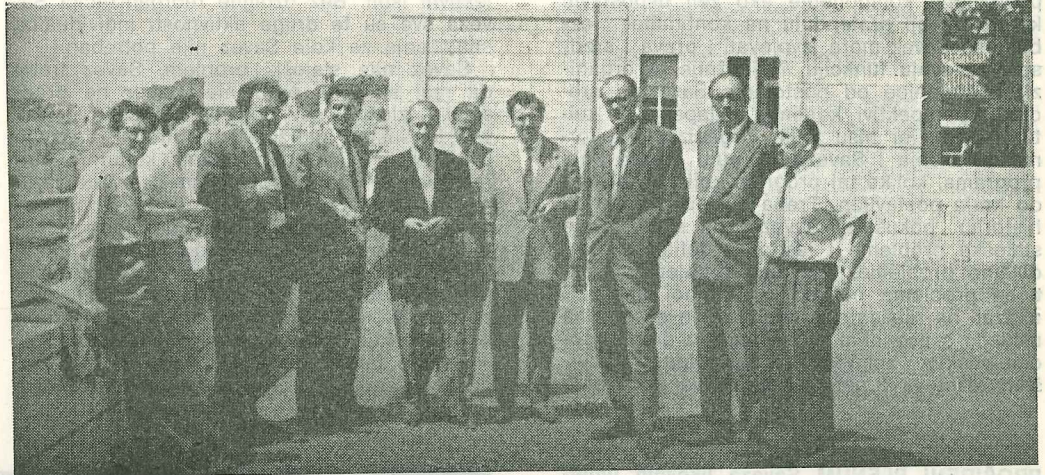
Veća uspješnost Saveza na razvijanju položaja likovnog radnika u društvu otklonila bi nekompetentno rješavanje uloge umjetnosti u društvu. Savez nije odgovoran za stanje koje ne zadovoljava ni društvu ni umjetnika, mada je svojim učešćem u radu ovih društvenih foruma, koji odlučuju o bazi umjetničkog stvaranja, sudjelovao u razvijanju i učvršćivanju socijalnog stanja umjetnika i u više navrata ukazivao na pravilnija rješenja.

Međutim, taj specifični deo rada Saveza trebalo bi posebno obraditi da se uoče njegovi dosadašnji uspjesi i neuspjesi i dokumentira njegov današnji stav. Bez šireg područja on ne može djelovati.

Savez se mora javljati kao podesna, uspješna intervencija na mestima koja su prepunjena sebi on mora osjetljivo popraviti uslove rada svojih članova, jer tom perspektivom Savez jedino može tražiti veću zbijenost članstva oko njegovih akcija. Ukoliko Savez ne može postići puno društveno priznanje, moralne i materijalne prirode, ako on nije stvarni staleški centar koji doprinosi tome da se između umjetnika i društva razviju trajni radni odnosi, Savez je suvišan.

Na taj specifični sadržaj društvene i socijalne angažovanosti Saveza vezuje se njegova isto toliko važna aktivnost popularizacije umjetnosti, koju treba shvatiti u prvom redu kao opću okrenutost Saveza publici koju treba zainteresovati i pridobiti za aktivnost Saveza. Savez nije uvučena likovna organizacija, on mora biti angažirana javna organizacija koja prima poruku vremena i bori se za njenu afirmaciju. Već zamijena izložbi kao jedna od primarnih funkcija Saveza, nameće i pretpostavlja prisutnost aktivne i zainteresovane publike, potrebu potpunog angažiranja Saveza u širenju tog principa i prakse

(van uhodanih pravaca sa dva-tri umjetnička centra zemlje). Na taj način Savez radi na razvijanju i izgrađivanju domaćeg kriterija, koji se ne iscrpljuje u republičkom ključu i krivo shvaćenoj toleranciji. Različiti pristupi umjetničkom delu rezultat su zrelosti jedne kulturne sredine i u tom okviru i Savez utiče svojim stavom na likovnu politiku zemlje. Ta aktivnost nije epigonska, a samoupravna je na način kome ne treba komentara. Njen pro-

fil, tražeći različite puteve od onih galerijskih, oživljava naš likovni život originalnim doprinosima konkursima, retrospektivama, tematskim i popularnim izložbama itd. Savez se tako pojavljuje kao svojevrstni menadžer koji gradi specifični lik posrijedovanja između članova Saveza i publike (po tvornicama, školama i prirodno za najznačajnije datume zemlje).

Osim ove implicitne aktivnosti, Savez bi našao potvrdu svog postojanja u pitanjima podizanja tehničke razine likovnog stvaranja, nabavke materijala, čak ulazeći u štampu stručnih izdanja, i prijevoda i priručnika. Naravno ta aktivnost uvek zamišljena na bazi dobrovoljnog rada, jer je sasvim bespredmetna amaterska, vizualizacija tog područja. Uopšteno, popularizacija umjetničkih i staleških problema morala bi biti jedna od glavnih briga Saveza. On bi morao ulaziti u kooperaciju sa izdavačkim kućama i inivirati likovna izdanja, reprodukcije, godišnjak ili almanah Saveza, uopšte, pokretati sustavnu aktivnost te vrste. Savez bi kao servis za štampu kataloga i opremu posebnih i prigodnih izdanja mogao, takođe, korisno uči u bitku da postigne svoj udjeo u likovnoj publicistici zemlje.

Na osnovu tako shvaćenog djelovanja Saveza i njegovih uspjeha u zemlji, razvija se i pozitivna tendencija proširenja te aktivnosti i u inostranstvu, prvenstveno u duhu programa kulturne razmjene van službenih, reprezentativnih konvencija. Ta se aktivnost razvija u poredo sa aktivnošću Saveza u zemlji, jer, bez učešća Saveza u domaćem likovnom i kulturnom životu njegova bi uloga u proširivanju veza sa inostranstvom bila servisnog karaktera, koja je u stanju jedino da spremi naručenu izložbu.

Naravno, i to ulazi u područje aktivnosti Saveza, ali ne može ostati njegova jedina funkcija. Razmene umjetničkih manifestacija u zemlji dale bi inicijativu da se ta razmena ozbiljnije razvije na temelju javno dokazanih rezultata. Potrebno je naglasiti da orijentacija rada Saveza po tom kriterijumu doprinosi stvaranju jedne moderne slike o našoj umjetnosti koja ne bi doživljavala korekturu, već prema shvatanju zemlje u koju izložba ide. Savez može da radi drugačije od drugih institucija, koje se bave sličnim poslom. On može ostati izvan sukoba oko ljudi i shvatanja domaćina, oko sveg onog što se može shvatiti kao monopol, naravno uz uvjet da oblici rada pruže garanciju, da se taj posao ne obavi kao kopija rutinske, službene prakse.

Savezni žiri Saveza

likovnih umjetnika

u Dubrovniku prilikom pripremanja

Jugoslovenske

izložbe likovnih umjetnika

Program Saveza mora da bude elastičniji, koncentrisaniji na intimnije izložbe, na zbližavanje ljudi. On bi čak mogao posredovati u razmeni informacija i zameni ateljea (kredit, poput turističkih). Sve to ukazuje na koncepciju koja ne čini od Saveza ni kopiju ni konkurenciju ustanovama koje rade isti posao (ili sličan). Bio bi to »dugi put« sa posve određenim delokrugom, koji bi bez snobizma predstavljao svest i savjest našeg umjetnika daleko od trgovačkih ciljeva poslovne mreže onih ustanova koje rade sa umetničkim djelima.

Savez bi bez trenutnih ciljeva fiksirao područje svoje maksimalne angažiranosti i predstavljao ozbiljnost jedne akcije većem broju akcija. Od ličnih kontakata do didaktičkih pomoći nerazvijenim zemljama Savez bi sastavio svoj program, možda usredotočen prvenstveno na susedne zemlje, baš na one koje ne obrađuju službeni putevi i potrebe službene reprezentacija. Umesto da Savez tendira plasiranju naše umjetnosti na inostrano tržište njegova bi aktivnost išla više na saradnju i posrijedovanje. Čak na zamjenu ljudi na školama ili po drugim međugradskim utaćenijama.

Cilj Saveza obuhvatio bi u prvom redu, odnose sa sebi sličnim organizacijama. Savez bi naročito nastojao da sa »kolonijama« dogovori i priprema saradnje pod vidom specijalnih eksperimentalnih izložbi, kurseva ili naravno programskih raznih akcija. Savez bi pozivom stranih umjetnika na te manifestacije, otvorio nove forme interesovanja za našu zemlju i nudio u tim okvirima ozbiljne informacije o njoj, uz saradnju sa drugim javnim radnicima.

Savez bi preko konkursa mogao posebno razvijati popularnije vidove umjetnosti namijenjene masama, a da ne izgubi kvalitet (keramika, suvenir), možda se ubaciti u proizvodnu aktivnost i tako uspostaviti svoje privredivanje.

Bez specijalizacije za neka pitanja, čak za neke zemlje rad Saveza će ostati svaštarski. Njegov uspeh može počivati samo na kvalitetnom stručnom radu, planiranim cjelinama i smišljenoj zamjeni izložaba, knjiga, revija. Veći, odgovorniji cilj izbacio bi uravnoteženiju akciju, koja bi mogla pregledno izvršiti svoj zadatak i bez bacanja čitavog težišta podhvata na zvezde. Naravno, Savez ulazi kroz takovu koncepciju u arenu i otvara svoju aktivnost kritici i javnoj diskusiji. Međutim, tu činjenicu treba pozdraviti, jer Savez može živjeti jedino od svog uspjeha. Savez je uvek

patio od svojevoljnih drugostajenih zahvata bez odgovornosti za svoje čine, jer su iza njih stajali savezni žiriji ili brojne specijalne komisije. S tom kancelarijskom praksom treba prekinuti. Savez mora definirati odlučno i jasno svoje ciljeve i kroz svoje organe pronaći svrsishodnu formu da ih ostvare. Kancelarije i udruženja, uopće svi organizacioni forumi Saveza treba da se uključe sa punom odgovornošću u ciljeve kulturne politike Saveza a da se ta prihvata kao mandatna i na temelju prodiskutiranog, ne treba posebno naglasiti. Formalni kongres uopće cehovska solidarnost, da se problemi odgode a ne reše, sve to preči da se takva koncepcija Saveza provede. Savez ne može računati na povremene komponente ako želi uspostaviti kontakte koji pretenduju na kontinuitet i ozbiljnost. Savez mora izvojevati i prava i sredstva za svoju funkciju. Najnužnije je organizirati činjenice od postojanja Saveza i srediti u perspektivi korisnog uklapanja u kulturni život, jer nisu toliko organizacione forme udruženja i Saveza na putu ostvarivanja programa, koliko taj program koji nije nikada do kraja postavljen. Treba sustavno pokazati historiju pokušaja Saveza da sredi svoje staleške probleme i jasno ih definirati. Sindikalne probleme, socijalne probleme, praktične probleme podrediti razvojnoj analizi i ukazati na rješenje, pronaći način da se ona usklade s poznatim rješenjima (u drugim socijalističkim zemljama). Sastavljajnje površnih tekstova i peticija sprječava uočavanje

samog problema koji je i onako složen, jer ulazi u finansijsko poslovanje jednog društva. Rješenje tih problema dovodi korak bliže rješavanju tehničkih problema Saveza, njegovoj umjetničkoj orijentaciji, njegovom djelovanju, na području izložaba i popularizaciji umjetnosti. Nisu glavni problemi Saveza oni problemi koji tište ličnost pojedinog umetnika, njegovu osjetljivost i skučenost. Treba shvatiti da je koncentrisan na društvenu mehaniku organa udruženja i Saveza formalno. Isto tako, tendencija samostalnije i slobodnije akcije po udruženjima retko su eksperimentalna aktivnost s jasnim ciljem. Sva su ta kretanja u suštini izraz razočaranja u doseg i smisao onih manifestacija koje znače širi kolektivni ispit. Bez ozbiljne reorganizacija Saveza sve su te druge aktivnosti individualna snalaženja za koje Savez nije potreban.

Savez nije staleški problem, Savez treba da reši staleške probleme. Savez ne predstavlja izložbe, savjetovanja, komisije — Savez je sustav sadržaja koje treba riješavati u celini, s ciljem oslobođenja kulturnih potreba zemlje pod najpovoljnijim uslovima za likovnog radnika kao proizvođača. Organizaciona pitanja stvaraju lažne probleme, kako je to pokazao poslednji kongres. Oni ometaju rad na traženju i definisanju pravila. Isto tako su problemi finansiranja problemi proporcije, ali, ne i problemi suštine. Ostvareno se upoređuje prema postavljenom cilju.

Zagreb, januar 1967.

Kosta Anđeli Radovani

BROJNO STANJE SAVEZA LIKOVNIH UMETNIKA JUGOSLAVIJE

VI Kongres je konstatovao da Savez ima ukupno 1.265 članova. U toku protekle tri godine članstvo Saveza povećalo se za 184 člana i to:

Udruženje likovnih umetnika Bosne i Hercegovine za 7 članova
sada broji 76 članova

Udruženje likovnih umetnika Crne Gore za 5 članova
sada broji 36 članova

Udruženje likovnih umetnika Hrvatske za 51 člana
sada broji 509 članova

Udruženje likovnih umetnika Makedonije za 14 članova
sada broji 78 članova

Udruženje likovnih umetnika Slovenije za 17 članova
sada broji 217 članova

Udruženje likovnih umetnika Srbije za 90 članova
sada broji 533 člana

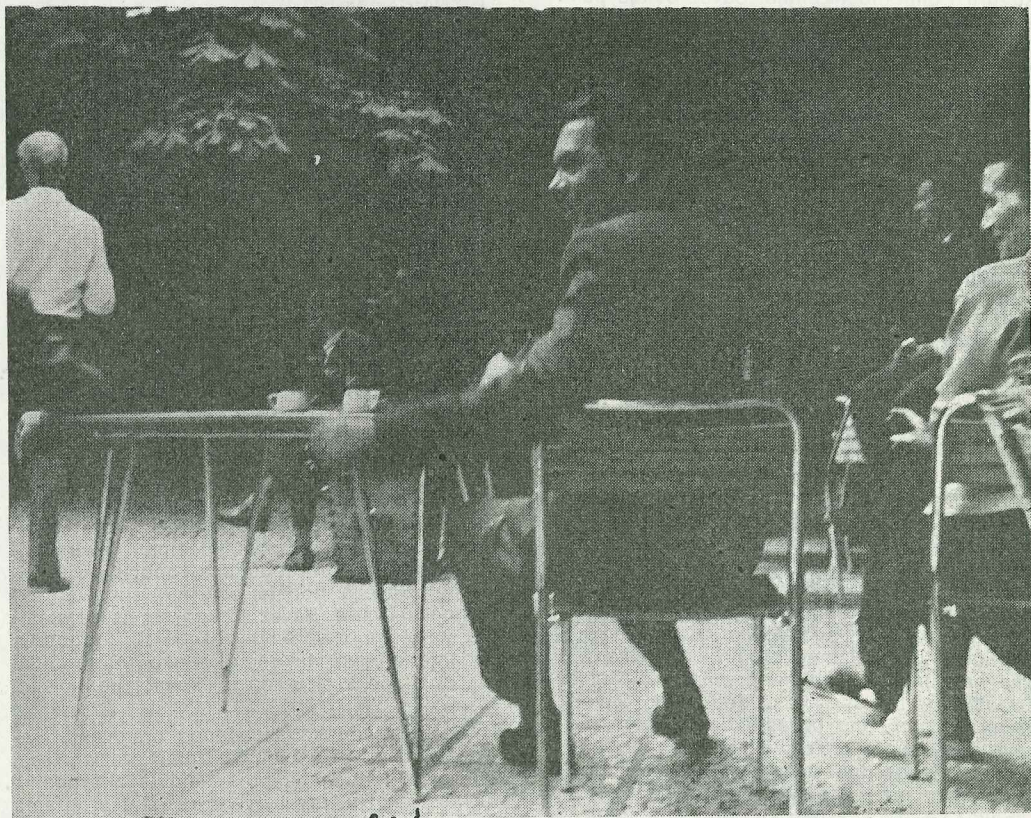
U ovom vremenskom periodu umrlo je 35 članova našeg Saveza. Konstatujemo da je procentualno najveći priliv članstva u Udruženju likovnih umetnika Srbije, a najmanji u Udruženju likovnih umetnika Bosne i Hercegovine.

PROŠIRENI PLENUM Saveza likovnih umetnika Jugoslavije u Počitelju

Plenum je održan 1. 2. i 3. aprila 1967. godine

Generalni sekretar Saveza, drug Karanović, podneo je Proširenom plenumu iscrpan izveštaj o radu između dva plenuma. Period između dva plenuma, u Zagrebu 19. marta 1966. godine do plenuma u Počitelju, izvršene su značajne društvene promene, koje su imale svoga odraza i na rad Saveza. Zbog toga se u prvom delu izveštaja govori o finansijskom poslovanju Saveza. Poznato je da je SIV skoro u potpunosti obustavio budžetski način finansiranja Saveza. Otuda je još na Plenumu u Zagrebu ukazano da Savez treba da postoji i u takvim uslovima i da svoj rad treba da prilagodi novoj situaciji te da pronađe nove izvore za finansiranje. Savez se otuda prihvatio novih delatnosti, koje nisu u suštini drugačija od ranijih aktivnosti Saveza, s tom razlikom, što je Savez ranije ove usluge Komisiji za kulturne veze s inostranstvom davao besplatno, a sada uz odgovarajuću materijalnu nadoknadu. Na taj način se Savez još više uključio u tokove života. Izložbu Đorđa Andrejevića Kuna dotiralo je više ustanova i organizacija, tako da je Savez racionalnom upotrebom sredstava obezbedio sredstava i za izdavanje Kunovih grafičkih mapa, čijim izdanjem će Savez ostvariti i određenu dobit. Izvesne uštede postignute su i prilikom postavljanja Italijanske izložbe grafike, Rumunske izložbe, Izložbe za Lugano, već pomenute Kunove izložbe, te od ušteda od razmene delegacije. Osim toga, Savez očekuje i izvesna sredstva od članarine, kao i doprinos pojedinih udruženja za Bilten. Sve to iziskuje i preorijentaciju finansijskog poslovanja Saveza.

U drugom delu svoga izveštaja Sekretar Saveza izložio je međunarodnu saradnju Saveza i učešće na Svetskom kongresu AIAP-a u Tokiju 1966. godine. Savez je imao potpisane ugovore sa odgovarajućim umetničkim organizacijama u Čehoslovačkoj, Mađarskoj, Bugarskoj i Rumuniji. Kako Savet nije dobio sredstva za realizaciju programa iz pomenutih ugovora, to su neke stavke ugovora ostale neispunjene, a u ovoj godini ugovori nisu produženi. Međutim, sada i udruženje iz SSSR-a i Poljske žele da sklope ugovore sa našim Savezom. Neke inicijative će se verovatno prihvatiti uz saradnju sa umetničkim kolonijama. Sa Čehoslovačkom su razmenjene izložbe, dok sa Rumunijom Savez ima pozitivan platni bilans od blizu milion starih dinara. Od marta 1966. Savez je direktno učestvovao u organizovanju sledećih izložbi: Bian-

Đorđe Andrejević Kun

na V kongresu

u pauzi zasedanja

co e nero, Lugano; Đorđe Andrejević Kun, Sofija; Kosta Amgeli Radovani i Branko Miljuš, Prag; Čehoslovačka plaketa, Beograd, Subotica; Albert Kinert i Kosta Angeli Radovani, Tokio (izložba AIAP); Jugoslovenski deo na izložbi »Intergrafik«, Berlin; jugoslovenski deo (Čvorović, Kuduz, Hozo) na izložbi mladih grafičara, Beč, a u pripremi je »Omnibus izložba«. U pogledu Kongresa AIAP-a u Tokiju, bilo je teškoća oko priprema, ali su ipak na Kongresu prisustvovali Marko Čelebonović, Ivan Sabolić, Boško Karanović i Vojin Stojić. U usmenom i pismenom izveštaju akcenat je dat na međunarodnu solidarnost prilikom zemljotresa u Skoplju i pomoći umetnika sveta ovom gradu (1.100 umetničkih dela). Naša zemlja prihvatila se organizacije međunarodnog simpozijuma 1968. godine o problemima pripremanja kadrova u umetničkim delatnostima kao i problemu učešća umetnika u umetničkom obrazovanju.

Na kraju svoga izveštaja, sekretar Saveza ukazao je na organizaciono poboljšanje rada Komisije za kulturne veze s inostranstvom pri kojoj je formiran Odbor za likovnu umetnost od predstavnika svih umetničkih udruženja. Međutim, stil rada Komisije još nije bitno izmenjen. S tim u vezi je i dalje otvoren problem finansiranja delatnosti Saveza na međunarodnom planu.

Na osnovu izveštaja razvila se veoma živa diskusija u kojoj su preovladali stavovi da Savez likovnih umetnika treba da nastavi ovakvu politiku i da se uglavnom pozitivno može oceniti njegovo dosadašnje snalaženje u novoj situaciji. Ukazano je i na potrebu još veće poslovnosti koja se mora odraziti i na odgovarajuću reorganizaciju Saveza. Pored isticanja značaja aktivnosti udruženja i na međunarodnom planu, ukazano je da se moraju naći i oblici koordinacije rada u okviru Saveza. U pogledu članstva, konstatovano je da treba konsolidovati članove na akcijama od opšteg interesa. Udruženja bi morala aktivno da sudeluju u kretanju kulturne politike svake republike, a Savez u zajednici sa udruženjima da postavlja jugoslovenske izložbe i da koordinira istupanja naših umetnika u inostranstvu. U vezi sa svim ovim problemima, istaknuta su i dva problema u vezi sa autorskom zaštitom. S jedne strane, novi zakon nije rešio autorsko pravo likovnog umetnika od korišćenja njegovog dela na izložbama i galerijama, a s druge strane novi zakon o autorskim pravima omogućava i udruženjima likovnih umetnika da štite prava svojih članova, a što se javlja kao mogućnost

i od udruženja veću aktivnost i angažovanost, što će okupiti na radu i sve članove.

Na plenumu je izvršen i izbor umetnika za Salon d'automne u Parizu. U vezi sa predstojećim Kongresom usvojeni su sledeći stavovi: da se VII kongres održi u Novom Sadu, 7. 8. i 9. juna 1967. godine; da se bira jedan delegat na 20 članova, plus pet delegata na svako udruženje; da Kongres radi u četiri komisije – za statut, kodeks, za program i kadrovska pitanja i škole. Odlučeno je da se na Kongresu, a povodom dvadesetogodišnjice rada Saveza, dodele i posebne nagrade Saveza u vidu plakete organizacijama koje su se istakle na planu popularisanja likovnih umetnosti.

K. B.

ZAKLJUČCI

proširenog Plenuma Saveza likovnih umetnika Jugoslavije, održanog 1. 2. i 3. aprila 1967. godine u Počitelju

1. U širokoj diskusiji, koja se razvila na osnovu pisanog materijala i izveštaja, Plenum se složio da je potrebno preispitati položaj i ulogu udruženja i Saveza u daljoj etapi;

2. Plenum je konstatovao da je, posle ukidanja budžetskih dotacija, nastupila promena u stilu rada Saveza zbog neophodnosti prelaska na samostalno privređivanje;

3. Plenum je saglasan u oceni da stare forme i odnosi u udruženjima i Savezu nisu više održivi i da je potrebno ispitati nove metode i delatnosti u stvaranju materijalne osnove za realizaciju programa Saveza;

4. U smislu prethodnog zaključka, potrebno je punom pažnjom pripremiti program Saveza i udruženja kao i organizacione forme kroz koje će se zadaci programa uspešno realizovati;

5. Plenum je zaključio da je neophodna veća profesionalna solidarnost i angažovanost članova Saveza. Sa svoje strane, udruženja će to rešiti programom koji će pobuditi veću zainteresovanost članstva i doslednijom primenom statutarne odredbe. Pored toga, neophodno je da udruženja načine predloge za Kodeks profesionalnog ponašanja;

6. Razmena izložbi među udruženjima gradovima i sl. kao i saradnja u drugim formama života umetnika treba da predstavljaju profesionalni interes Saveza i udruženja kao njihovu društvenu misiju. U razvijanju međunarodnih veza i razmene potrebno je angažovati se u akcijama koje po prirodi pripadaju profesionalnoj organizaciji, koje doprinose afirmaciji profesije i stimuliranju stvaralaštva;

7. Udruženja i Savez će nastojati da, u okviru svoga programa, objedine interese i drugih kulturnih institucija, kao i da angažuju šira sredstva za pojedinačne akcije;

8. U razvijanju društvenog upravljanja, učešća i aktivnosti članova Saveza u savetima, odborima, upravnim telima i žirijama, u telima i manifestacijama koje su od neposrednog afirmativnog značaja za život profesije, udruženja i Savez treba da preuzmu veće ingerencije;

9. Savez i udruženja računaju na pomoć i podršku SSRNJ u nastojanjima da ostvare svoju društvenu misiju. U tom smislu treba insistirati na aktivnijim odnosima sa društveno političkim organizacijama i na konkretnoj saradnji;

10. Likovna kultura je integralni deo u svim oblastima stvaralaštva, stoga, u pogledu likovnog obrazovanja u školama i van škole, Plenum je zaključio da se Savez i udruženja energično založe u rešavanju aktuelnih problema, kao i da pruže punu podršku Savezu likovnih pedagoga u njegovim nastojanjima;

11. U pogledu zaštite autorskih prava bilo bi potrebno, obzirom da se donosi novi zakon, ispitati mogućnosti organizovanja službe za zaštitu autorskih prava u okviru udruženja i Saveza;

12. U uslovima otkupa, koji ima isključivo galerijsku namenu, posebno se zaoštava problem sinteze likovnih umetnosti i stvaranja uslova za širu aktivnost umetnika u pronalaženju novih prihvatljivijih formi angažovanja radnih kolektiva i drugih investitora u realizaciji integracije likovnih umetnosti.

Plenum je u ovim zaključcima formulisao osnovne smernice rada udruženja i Saveza i očekuje da će Kongres, o svim ovim pitanjima, doneti odluke.

Počitelj, 3. april 1967.

Za Plenum,
Generalni sekretar Saveza,
Boško Karanović, s. r.

Marko Čelebonović

angažovanja udruženja i Saveza, pa i ostvarivanja određenih materijalnih sredstava od procenta sredstava koji se zaštićuju. Isticano je, zatim, da treba tražiti i stabilnije mere koje bi stimulisale rad na sintezi likovne umetnosti i arhitekture. Sve ovo traži i od Saveza

Informativni Bilten Saveza likovnih umetnika i Saveza likovnih umetnika primenjenih umetnosti Jugoslavije nije izlazio godinu dana

OBAVEŠTENJE REDAKCIJE

Informativni bilten nije izlazio godinu dana. Redakcija je obavezna prema svojim čitaocima da ovo opravda. Osnovni razlog neizlazenja Biltena nalazi se u finansijskim teškoćama u kojima su se našla oba saveza posle smanjenja dotacija od strane SIV-a. Istovremeno, zbog

rešavanja drugih važnijih pitanja, Redakcija nije ispoljila inicijativu da izlazenje Biltena zasnuje na ekonomskoj zainteresovanosti članova i udruženja, naime da utvrdi kolika bi bila godišnja pretplata, te da, na osnovu konsultovanja članova, nastavi izdavanje Biltena uz materijalnu nadoknadu članstva. Ovaj broj Biltena izdaje se na raniji način. Finansiranje Biltena od strane udruženja i članova dovela bi do zainteresovanosti članstva za sadržaj Biltena i za njegovu fizionomiju. Prema tome, karakter i koncepcija Biltena treba da se reše na VII kongresu likovnih umetnika u Novom Sadu.

**Informativni bilten i članstvo
PISMO MILIJE GLIŠIĆA
REDAKCIJI BILTENA**

Oko daljeg izlaženja Biltena, kao i o njegovoj fizionomiji bilo je poslednjih godina dosta razgovora. Redakcija je primila pre godinu dana i pismo Milije Glišića o ovom pitanju. Redakcija smatra da pismo može i sada, sa zakašnjenjem, da objavi u celini.

20. januar 1966. godine

Dragi drugovi,

Obraćam vam se u vezi vašeg dopisa upućenog ULUS-u, sa namerom da vam ponudim neke sugestije za sledeći broj Biltena.

Bojim se da je vrlo kratko vreme (20. I 1966. god.) u kome treba poslati materijal, a koji bi vam bio možda od veće koristi.

No, i pored svega, pokušaću da vam iznesem svoje mišljenje o karakteru Biltena, ikakav je bio i kakav bi trebalo da bude. Bilten je do sada uglavnom donosio informacije iz Saveza i republičkih udruženja. Međutim, smatram da bi Bilten trebalo da preraste takav karak-

ter, a time obim i vrstu materije koja je do sada objavljivana, što bi uticalo i na njegovo češće izlaženje.

Mislim da nije potrebno naročito da naglašavam koliko je položaj likovnih umetnosti i likovnih umetnika nezavidan u odnosu na društvo. Svima su nam poznate posledice koje nastaju iz takvog položaja. Razume se, da promena karaktera Biltena neće razrešiti probleme, ali će svakako doprineti da se ti problemi učine vidljivim, što će uticati da se oni lakše i otklone. Jedino bi takav novi Bilten mogao da idejno okupi članstvo Saveza i nametne im potrebu aktivnijeg društvenog angažovanja, koje je u ovom trenutku preko potrebno. Novi Bilten bi bio tribina sa koje bi se čuli glasovi o kulturnoj politici našeg Saveza. Iscrpne i dublje analize naših kulturnih prilika doprinele bi blagovremenijem, tačnijem i jačem angažovanju svih faktora na unapređivanju i razvijanju kulture i likovne umetnosti posebno. Takvim svojim sadržajem Bilten bi nesumnjivo upotpunio i onako veliku prazninu koja postoji u životu udruženja umetnika.

S drugarskim pozdravima,

**Milija Glišić, akad. vajar
Gorničevska 19**

VII KONGRES

**Saveza likovnih umetnika Jugoslavije
7, 8, 9. juni 1967.**

Dnevni red

1. Otvaranje Kongresa
2. Izbor radnog predsedništva, zapisničara i overača zapisnika
3. Izbor verifikacione komisije
4. Usvajanje dnevnog reda i poslovnika Kongresa
5. Referat povodom 20-godišnjice Saveza
6. Izveštaj predsedništva Saveza o radu između dva kongresa
7. Izveštaj Nadzornog odbora
8. Diskusija po izveštaju i tezama za rad komisija
9. Rad komisija
10. Usvajanje zaključaka komisija
 - a) program Saveza
 - b) statut Saveza
 - c) profesionalni kodeks
 - d) kadrovska pitanja
11. Razrešnica Predsedništva Saveza
12. Izbor kandidacione i izborne komisije
13. Izbor organa Saveza
14. Završetak rada Kongresa

**VII Kongres Saveza likovnih umetnika
Jugoslavije Novi Sad 7, 8, 9. juni 1967. godine**

Program

7. juni

8-10 h.
Verifikacija (predaja punomoćja)

10-13 h.

Otvaranje Kongresa
Izbor radnih tela Kongresa
Usvajanje dnevnog reda Kongresa
Pozdravi
Referat povodom 20 godišnjice Saveza
Dodela nagrada
Izveštaj Predsedništva o radu Saveza i radu Umetničkog saveta Saveza između dva kongresa
Izveštaj Nadzornog odbora
Koktel za nagrađene

16-20 h.

Diskusija po izveštaju (načelni problemi)

8. juni

9-12,30 h.

Rad po komisijama
Komisija za statut
Komisija za program
Komisija za kodeks
Komisija za kadrovske škole

15 h.

Izlet u Hopovo, Krušedol i Sremske Karlovce

19,30 h.

Svečani prijem za delegate i goste Saveza

22 h.

Povratak u Novi Sad

9. juni

8,30 h.

Druga plenarna sednica
Izveštaj komisija
Diskusija po izveštajima
Usvajanje zaključaka po izveštajima
Komisija

14-17 h.

Razrešnica Predsedništva Saveza
Izbor Kandidacione i Izborne komisije
Izbor organa Saveza
Završetak rada Kongresa

VII KONGRES

Saveza likovnih umetnika Jugoslavije

POSLOVNIK

1. Pravo prisustvovanja na ovom Kongresu imaju svi članovi Saveza likovnih umetnika Jugoslavije.
Pravo učešća imaju i svi pozvani predstavnici društveno-političkih organizacija, štampe i radiotelevizije, srodnih umetničkih organizacija, kao i ostali gosti Kongresa.
2. Pasivno i aktivno pravo glasa imaju delegati republičkih udruženja likovnih umetnika i organi Saveza: Predsedništvo, Umetnički savet i Nadzorni odbor.
3. Svi delegati imaju pravo i dužnost da učestvuju u radu komisija prema sopstvenom izboru. Pravo učešća u radu komisija imaju i posmatrači.
4. Delegati se za učešće u diskusiji na plenarnim sednicama Kongresa prijavljuju pismenim putem sa naznačenjem osnovne teme.
5. Reč svakog učesnika u diskusiji može trajati najviše deset minuta, izuzev ako se Kongres saglasi u pojedinom slučaju za produženje.
6. O jednom problemu će se raspravljati samo ako ima podršku još najmanje dva delegata, sem ako problem iznosi predsednik ili predsedavajući.
Problem jedanput iznesen na diskusiju ne može se povući bez saglasnosti Kongresa.
7. Nijedna se rezolucija ne može smatrati usvojenom ako je ne izgleda većina prisutnih delegata.
Predsednik ili predsedavajući imaju odlučujući glas u slučaju jednakog broja glasova za i protiv.
8. Svaki delegat ima pravo da zahteva pismeno (tajno) glasanje. O ovom zahtevu se glasa dizanjem ruke.
9. U slučaju pismenog glasanja predsedavajući određuje komisiju od tri člana za prebrojavanje glasova. Ova procedura primenjuje se i u slučaju neizvesnosti o ishodu glasanja dizanjem ruke.

Delegacija Saveza u Moskvi

10. Tekstovi rezolucija i imena podnosilaca treba da uđu u zapisnik pre no što se pređe na sledeću tačku dnevnog reda.
11. Svaki amandman na predlog ima prvenstvo nad prvobitnim predlogom. Ako se amandman usvoji njime se zamenjuje prvobitni predlog i stavlja na glasanje kao predlog ili deo predloga koji je izmenjen. Neće se diskutovati ni o jednom amandmanu koji ima za cilj da potpuno negira prvobitni predlog.
12. Ako je potrebno predsedavajući može skratiti vreme za reč svih delegata.
13. Ako se pokaže da nema dovoljno vremena za okončanje diskusije predviđene dnevnim redom predsedavajući može uskratiti svakom delegatu mogućnost da govori više od jedanput o jednom problemu. Podnosiocu predloga dopustiće se da odgovori na kraju diskusije.
14. Predsedavajući tumači pravila Poslovnika. U slučaju neslaganja oko tumačenja pravila predsedništvo daje konačnu odluku.
15. Delegati sami određuju u kojoj će komisiji Kongresa raditi, prilikom predaje svojih punomoćja.
Izveštač komisije sastavlja spisak svih učesnika u komisiji.
16. Komisijama predsedavaju članovi predsedništva Kongresa.

**SADRŽAJ RADA KOMISIJA
NA VII KONGRESU
LIKOVNIH UMETNIKA**

U okviru VII kongresa likovnih umetnika radiće četiri komisije. Sadržaj rada ovih komisija uslovljen je novim položajem Saveza, pre svega zbog problema finansiranja i s tim u vezi, odnosa prema izvorima sredstava, dakle i prema članstvu i udruženjima. Sekretarijat Saveza dostavio je svim udruženjima predstavku u kojoj traži da se sva pitanja u vezi rada komisija prodiskutuju u udruženjima i da se na VII kongres dođe sa odgovarajućim predlozima. Tako se postavlja pitanje da li treba nešto menjati i u Statutu Saveza i u kom smislu. Posebno se postavlja pitanje rada Komisije za program Saveza, jer bi ova Komisija trebalo da utvrdi sadržaj rada Saveza za naredni period. Treća komisija odnosi se na izradu Kodeksa ponašanja, što je veoma deli-

katan i odgovoran posao, te iziskuje, s jedne strane, pažljiv rad, a s druge strane, angažovanje svih udruženja i članova kako bi se kodeks prihvatio i oživotvorio u praksi. Najzad, profesionalni interes likovnih umetnika mora biti usmeren i na pitanja prinove novih kadrova, njihovog profila, kao i njihovog angažovanja na širenju likovne kulture, a to znači i njihovog mesta u vaspitnim ustanovama. Sa tog stanovišta uzeće se u razmatranje stanje u kadrovskim školama, društveni položaj likovnih umetnika, ulogu likovnih pedagoga-umetnika i teškoće s kojima se oni sreću. Danas je takođe postalo aktuelno pitanje nastave likovnog vaspitanja u srednjim školama i kadrova koji treba ovu vaspitnu oblast da realizuju. Ova pitanja će se analizirati u svetlu predstojećeg međunarodnog simpozijuma o kadrovskim školama u organizaciji AIAP-a (Međunarodnog udruženja likovnih umetnika), kao i savetovanja kadrovskih škola u Ljubljani u organizaciji Saveza likovnih pedagoga.

K.

**NOVOPRIMLJENI
ČLANOVI SAVEZA**

SRBIJA

Novoprimitljeni članovi

1965.

1. Radule Anđelković, slikar
2. Filip Bulović, slikar
3. Pavle Blesić, slikar
4. Miodrag Vartabedijan, slikar
5. Vojin Veličković, slikar
6. Draginja Vlašić, slikar
7. Lazar Dimitrijević, slikar
8. Vlastimir Diskić, slikar
9. Đeljoš Đoković, slikar
10. Svetozar Jovanović, slikar
11. Božidar Lazarević, slikar
12. Milosav Lazarević, slikar
13. Radmila Lazarević, slikar
14. Milan Lajević, slikar
15. Viktor Majdandžić, slikar
16. Boris Marković, slikar
17. Dušan Mikonić, slikar
18. Ivanka Milovanović, slikar
19. Branimir Minić, slikar
20. Tomislav Mitrović, grafičar
21. Slobodan Mihailović, grafičar
22. Petar Mojak, slikar
23. Milivoje Novaković, slikar
24. Dušan Perčinkov, slikar
25. Mihailo Stanić, vajar
26. Milan Stanojević, grafičar
27. Todor Stevanović, slikar
28. Milorad Stupovski, vajar
29. Marina Tadić, vajar
30. Mihailo Tripković, vajar

1966.

1. Ivan Blagović, slikar
2. Ljubomir Brajević, slikar
3. Dilista Vujović, slikar
4. Dragan Vukosavljević, slikar
5. Nikola Dimitrovski, slikar
6. Branislav Đinić, slikar
7. Tomislav Dugonjić, slikar
8. Milorad Đokić, slikar
9. Dragana Zivanović-Cigarčić, slikar
10. Miodrag Živić, slikar
11. Milan Žunić, grafičar
12. Miodrag Janjušević, slikar
13. Selimir Jovanović, vajar
14. Dragan Kostić, slikar
15. Zorica Kostić, slikar
16. Radmila Krstić-Nikolić, slikar
17. Dragomir Lazarević, slikar
18. Branko Marčić, slikar
19. Milivoje Mičić, vajar
20. Predrag Nešković, slikar
21. Ilija Pandurović, slikar
22. Mihajlo Paunović, vajar
23. Pepa Pašćan, slikar
24. Ljubiša Petrović, slikar
25. Milan Poznovija, slikar
26. Miloš Pravica, slikar
27. Slavoljub Radojčić, vajar
28. Milorad Rašić, vajar
29. Nusret Salihamidžić, slikar
30. Živa Stakić, grafičar
31. Danica Stojanović, grafičar
32. Miodrag Stojanović, slikar
33. Stevo Stojanović, slikar
34. Milosav Sunajac, vajar
35. Dragomir Sušić, slikar
36. Zorica Tošić, slikar

1967.

1. Rastko Vasić, slikar
2. Nadežda Vitorović, slikar
3. Ružica Đorđević, slikar
4. Miloš Đurđević, slikar
5. Boriša Endel, slikar
6. Bora Iljovski, slikar
7. Stevan Knežević, grafičar
8. Borivoje Kojić, vajar
9. Ilija Kostov, slikar
10. Eugen Kočiš, vajar
11. Natalija Lukić, slikar
12. Dušan Matić, grafičar
13. Redžep Memišević, slikar
14. Želimir Miladin, slikar
15. Zoran Miladinović, slikar
16. Bole Miloradović, grafičar
17. Miomir Milošević, slikar
18. Milovan Mihajlović, grafičar
19. Sveva Mihčić, slikar
20. Dragoslav Momčilović, slikar
21. Aleksandar Moravski, slikar

22. Mirjana Nikolajević, slikar
23. Dragiša Obradović, vajar
24. Dušan Otašević, vajar
25. Ljubomir Perčinić, slikar
26. Vladislav Petrović, vajar
27. Veljko Radović, slikar
28. Miodrag Ristić, slikar
29. Trajko Stojanović, slikar
30. Zoran Stošić-Vranjski, slikar
31. Emra Tahir, slikar
32. Dušan Trnjanski, vajar
33. Radislav Trkulja, slikar
34. Milan Četnik, vajar

HRVATSKA

Novoprimitljeni članovi

1965.

1. Dobrila Belamarić, vajar
2. Lidija Bogdanović, slikar
3. Kruno Bošnjak, vajar
4. Josip Bukal, slikar
5. Marjan Burger, vajar
6. Marčelo Brajnović, vajar
7. Antun Cetin, slikar
8. Ante Dabro, vajar
9. Anton Depope, slikar
10. Tito Dorčić, slikar
11. Pero Jelisić, vajar
12. Dragica Jordan, slikar
13. Ivan Jurčević, vajar
14. Slavoljub Lacković, slikar
15. Mladen Macolić, slikar
16. Marijan Matijević, vajar
17. Frane Paro, slikar
18. Srećko Planinić, slikar
19. Miloš Popović, slikar
20. Tatjana Radovanović, slikar
21. Zdravko Rajković, slikar
22. Marija Košković-Šutej, slikar
23. Ivan Tomić, slikar
24. Agnes Velikonja, slikar
25. Anica Vranković, slikar

1966.

1. Dražen Barić, slikar
2. Rudolf Brkić, slikar
3. Nataša Četinić, slikar
4. Marko Čirjak, vajar
5. Roko Domić, vajar
6. Ivo Frišić, slikar
7. Biserka Gal, slikar
8. Renata Gudac-Maček, slikar
9. Seid Hasanefendić, slikar
10. Petar Jakelić, slikar
11. Lazar Jakovović, vajar
12. Ratko Janjić, slikar
13. Georgina Juriša, slikar
14. Vera Kos, slikar
15. Vladimir Kuharić, slikar
16. Dunja Makanec, slikar
17. Branko Manojlović, slikar
18. Branka Marčeta, slikar
19. Karlo Paliska, slikar
20. Vladimir Pavlek, slikar
21. Ljiljana Poljak, slikar
22. Jasna Ranogajec, slikar
23. Savo Savić, vajar
24. Ante Šimić, slikar
25. Budo Vlasisavljević, slikar
26. Branko Vujanović, slikar

1967.

1. Tomislav Beran, slikar
2. Stipe Dizdar, slikar
3. Nada Grims, slikar
4. Ana Hutinec, slikar
5. Vlado Jakelić, slikar
6. Theo Kujundžić, slikar
7. Hrvoje Ljubić, slikar
8. Sergije Mihić, slikar
9. Ismar Mujezinović, slikar
10. Lukša Peko, slikar
11. Renato Peroan, slikar
12. Ico Polović, slikar
13. Josip Grgević, vajar
14. Aleksandar Midžor, vajar

MAKEDONIJA

Novoprimitljeni članovi

1964.

1. Trajče Jančeski, slikar
2. Stefan Manevski, vajar
3. Aleksandar Risteski, slikar
4. Elena Risteska, slikar
5. Tomislav Serafimovski, vajar

1965.

1. Ilinka Gligorova, slikar
2. Simon Semov, slikar
3. Kiro Nunessi, slikar
4. Dragan Popovski, slikar
5. Nikola Basnarkov, slikar

1966.

1. Momčilo Petrovski, slikar
2. Vladimir Spasov, slikar
3. Vasil Kostov, slikar

1967.

1. Ana Temkova, slikar
2. Boris Nedel, slikar
3. Tofe Šulajkovski, slikar
4. Nove Prangovski, slikar
5. Vasil Vasilev, vajar
6. Naso Bekjaroski, vajar
7. Krsto Velčevski, vajar
8. Ordan Manevski, slikar
9. Branko Koneski, vajar
10. Kiril Eftremov, slikar

BOSNA

Novoprimitljeni članovi

1966.

Prijem izvršen samo ove godine

1. Božena Cvijanović, slikar
2. Miroslav Bilać, slikar
3. Ahmet Bašić, vajar
4. Radoslav Gašić, vajar
5. Josip Granić, slikar
6. Srećko Galić, vajar
7. Bekir Miširić, slikar
8. Žika Pečarić, slikar
9. Jovan Spremo, slikar
10. Enver Štaljo, slikar

CRNA GORA

Novoprimitljeni članovi

1964.

1. Jovan Ivanović, slikar
2. Anđelko Arnautović, slikar
3. Filip Janković, slikar
4. Dragoljub Brajović, slikar

1965.

1. Anastazija Jović-Brajović, slikar

1966.

1. Miodrag Gligorović, slikar
2. Spasoje Vukčević, slikar

Sa VI kongresa

likovnih umetnika u Budvi

SLOVENIJA

Novoprimitljeni članovi

1964.

1. Tone Logonder, vajar
2. Maksim Sedej ml., slikar
3. Ivo Lenščak, slikar
4. Danilo Ježič, slikar
5. Aladin Lanz, vajar
6. Janez Sedej, slikar
7. Dragica Čadeš, vajar
8. Dževad Hozo, slikar

1965.

1. Dušan Tršar, vajar
2. Mersad Berber, slikar
3. Henrik Marchel, slikar
4. Leopold Hočvar, slikar
5. Ivan Petrov, slikar
6. Metka Kraševac, slikar
7. Drago Hrvatski, slikar

1966.

1. Milisav Tomanić, vajar
2. Branko Koseski, vajar
3. Ida Brišnik, slikar
4. Marjan Remec, slikar
5. Viktor Povšek, slikar
6. Dr. Anton Dolenc, slikar

ORGANI UDRUŽENJA

ULUH

Vjekoslav Rukljač, predsednik
Šime Perić, drugi predsednik
Gabor Zoltan, prvi sekretar
Đuro Soder, drugi sekretar

ULUS

Vladeta Petrić, predsednik
Boško Risimović, potpredsednik
Božidar Džmerković, sekretar

DLUM

Mile Korubin, predsednik
Jordan Grabulovski, potpredsednik
Aleksandar Risteski, sekretar

ULUBIH

Hakija Kulenović, predsednik
Afan Ramić, sekretar

DSLUS

Zoran Didek, predsednik
Ive Šubić, potpredsednik
Janez Pirnet, sekretar

ULUCG

Aleksandar Prijić, predsednik
Vojo Tatar, sekretar

KONGRES SAVEZA LIKOVNIH UMETNIKA PRIMENJENIH UMETNOSTI

Treći Kongres Saveza likovnih umetnika primenjenih umetnosti Jugoslavije održan je 25. i 26. II ove godine u Sarajevu.

S obzirom na to da republička udruženja postaju sve više nosioci izvesnih akcija saveznog značaja, kao i na način finansiranja Saveza, Kongres je posebnu pažnju posvetio razmatranju predloga Statuta Saveza.

Stvaranjem novog tela, akcionih sekretarijata, data je mogućnost objedinjavanja izvesnih akcija koje bi se realizovale kroz jedno republičko udruženje, koje za tu akciju dobija sve prerogative Saveza. Ovi sekretarijati ne samo da rasterećuju administraciju Saveza, koji nema potrebna materijalna sredstva, već daju i izvanredne mogućnosti za organizovani rad na više problema. Dva akciona sekretarijata, stvorena posle Kongresa, ovo sasvim dobro potvrđuju. Republičko udruženje Vojvodine prihvatilo je predlog Predsedništva Saveza i organizovalo akcioni sekretarijat za jugoslovensko učešće na I Praškom Kvadrifrenalu scenografije i pozorišne arhitekture, koji je za veoma kratko vreme završio sve potrebne pripreme. Republičko udruženje Slovenije takođe je prihvatilo akcioni sekretarijat za jugoslovensku izložbu dizajna u Sovjetskom Savezu i u tom pravcu obavilo potrebne pripreme. Udruženje u Srbiji će Plenumu Predsedništva Saveza predložiti stvaranje akcionog sekretarijata za jugoslovensko učešće na Međunarodnoj izložbi keramike u Istambulju.

Novim Statutom je izmenjena i struktura ranijeg Izvršnog odbora, koji je sad Predsedništvo sastavljeno od predstavnika republičkih udruženja. Na ovome Kongresu je za predsednika izabran Bernardo Bernardi, arhitekta iz Zagreba, a za generalnog sekretara Branislav Sobotić, akad. slikar iz Beograda.

MEĐUNARODNI KONGRES GRAFIČKIH DIZAJNERA

U vremenu između 11. i 16. jula 1966. godine održan je treći međunarodni kongres grafičkih dizajnera na Bledu.

Osnovna tema ovog značajnog međunarodnog skupa bila je vezana za aktuelna pitanja grafičkog dizajna i tehnologiju vizuelnih komunikacija.

Na početku rada pročitao je pozdravni telegram predsednika republike druga Tita u kome se izražavaju želje za uspešan rad sa uverenjem da će i ova međunarodna manifestacija doprineti boljem razumevanju i zbliženju među narodima i umetnicima raznih zemalja.

Predsednik Izvršnog veća SR Slovenije drug Smole prisustvovao je prvom danu Kongresa i u svom pozdravnom govoru naglasio značaj i doprinos ovakvih susreta za unapređenje kulture.

Savez likovnih umetnika primenjenih umetnosti, kao domaćin i organizator ovog Kongresa, dobrom pripremom obezbedio je prisustvo 340 delegata i gostiju iz 23 zemlje i to: Švedska, Velika Britanija, SAD,

Norveška, Holandija, Savezna Republika Nemačka, Nemačka Demokratska Republika, Švajcarska, Belgija, Mađarska, Francuska, Izrael, Finska, Austrija, Island, Kanada, Čehoslovačka, Japan, Poljska, Italija, Danska i Gana, kao i međunarodna unija grafičara AGI.

Istovremeno sa kongresom održan je i međunarodni studentski seminar, koji je imao za temu pitanje unifikacije grafičkih simbola. Međunarodna organizacija grafičkih dizajnera ICOGRADA organizovala je početkom 1965. godine konkurs za izradu grafičkih simbola, koji bi se koristili u međunarodnom turističkom saobraćaju i prometu, kako bi se olakšalo sporazumevanje među narodima različitih jezika.

Međunarodni žiri izvršio je aprila meseca 1966. godine u Beogradu izbor studentskih radova, koji su prikupljeni iz 53 visokih škola raznih zemalja. Tom prilikom prva nagrada, u obliku godišnje stipendije, dodeljena je švedskim grafičarima-studentima Jan Olav Sundstromu i Sunivi Kellkvist, dok su druge dve nagrade pripale studentima iz Velike Britanije i Švedske.

Na Studentskom seminaru kao govornici sudelovali su Petar Kneebone iz Londona, prof. R. Buckminster Fuller iz SAD, poznati japanski grafički dizajner Mazaru Katsumie, kao i drugi grafički dizajneri koji se aktivno poslednjih godina bave pitanjima izrade grafičkih simbola. Uz ovaj Seminar priređena i izložba konkursnih radova u Kongresnoj dvorani na Bledu, gde je održan i Kongres ICOGRAD-e.

Na samom Kongresu koji je trajao četiri dana sudelovali su sa svojim referatima, koji su bili praćeni filmovima i projekcijama: dr prof. Nathan Shapira sa univerziteta iz Kalifornije (SAD) sa temom koja tretira ulogu savremenih elektronskih mašina u oblikovanju; prof. Keith Murgatroyd iz Mančestra govorio je o potrebi utvrđivanja grafičke terminologije; prof. Peter Werner iz Nemačke, Herbert Roan iz SAD, Hans Weckerle iz Nemačke, Jukka Pellinen i drugi govorili su o složenim problemima obrazovanja grafičkih dizajnera. Od jugoslovenskih stručnjaka na Kongresu je govorio prof. inž. arh. Edo Ravnikar u okviru teme o obrazovanju.

Pošto je završen radni deo Generalne skupštine ICOGRADE, koja je održana u okviru Kongresa, izabrana je nova Uprava na čelu sa Knut Yranom, grafičkim dizajnerom iz Norveške, a za jednog od četiri potpredsednika izabran je Grega Košak, grafički dizajner i arhitekt iz Ljubljane.

U isto vreme kada je na Bledu održana ova međunarodna manifestacija, u prostorijama Moderne galerije u Ljubljani priređena je izložba većeg broja poznatih svetskih firmi na temu »Grafički dizajn u industriji i trgovini«. Uz učešće industrija kao što su »Braun« iz SR Nemačke, »Citroen« iz Francuske, IBM i WEC iz Sjedinjenih Američkih Država, nekoliko poznatih vazduhoplovnih kompanija i drugi. Ova kvalitetna izložba, kao prateća manifestacija Kongresa na Bledu, ubedljivo je pokazala sve izražajne mogućnosti i efekat koji se postiže korišćenjem različitih sredstava publiciteta i grafičkog dizajna u cilju postizanja bolje informisanosti javnosti o proizvodima industrije i raznim uslugama.

Prema zaključku Kongresa na Bledu, sledeći međunarodni kongres grafičkih dizajnera održaće se u Amsterdamu 1968. godine.

M. F.

Sa kongresa likovnih umetnika primenjenih umetnosti u Beogradu

MEDUNARODNE veze Saveza likovnih umetnika primenjenih umetnosti Jugoslavije

Poslednjih godina međunarodne veze Saveza i članstva znatno su porasle. Dosadašnja aktivnost i učešće članstva u radu pojedinih međunarodnih organizacija dovelo je do zapaženih rezultata i uspeha. Svrha članstva u pojedinim međunarodnim organizacijama zasniva se na uverenju da afirmacija jugoslovenske kulture i kulture pojedinih naroda Jugoslavije može da se postigne jedino kroz aktivno učešće u radu pojedinih međunarodnih organizacija, koje u svom programu i ciljevima imaju profesionalne i demokratske ciljeve a okupljaju sve organizacije, bez obzira kojoj zemlji pripadaju, uz jedini uslov da se takvim oblicima međunarodne saradnje poštuju ugled svake nacije i njena kultura.

Organizacije u koje je Savez učlanjen imaju takav karakter i u njima su Savez i pojedini njegovi članovi postigli zapažen ugled i priznanje.

a) ICSID — međunarodna organizacija industrijskih dizajnera:

Jedina je ove vrste u svetu, formirana 1957. god. i okuplja 37 nacionalna udruženja i saveza iz 27 zemalja, od kojih su tri socijalističke, SSSR, Poljska i Jugoslavija. Savez je učlanjen od 1961. god. a arh. Zvonimir Radić iz Zagreba, član našeg Saveza, po treći put je izabran 1965. godine na kongresu u Beču za potpredsednika. Ova organizacija je primljena u UNESCO.

Učešće u radu ove organizacije smatramo vrlo korisnim, jer je industrijski dizajn kod nas tek u razvoju i svako međunarodno iskustvo i razmena pozitivnih rezultata vrše korisno dejstvo na dalji razvoj ove aktivnosti kod nas.

Pored učešća arh. Radića na sednicama ICSID-a, više naših članova aktivno sudeluje u radu pojedinih stručnih grupa. Na svim dosadašnjim izložbama koje su priređene povodom kongresa, članovi našeg Saveza uzeli su učešće sa kvalitetnim radovima, koji su izvedeni individualno ili u saradnji sa pojedinim industrijama. Ove godine redovan kongres organizacije ICSID održaće se u Montrealu (Kanada) i pred naše organizacije postaviće se ozbiljan problem da se obezbedi učešće naših delegata.

b) ICOGRADA — međunarodna organizacija grafičkih dizajnera:

Formirana je 1963. god. i okuplja 34 nacionalna udruženja i saveza iz 24 zemlje, od kojih će ove godine biti učlanjene pored nas sve socijalističke zemlje.

Naš Savez je član ove organizacije od njenog osnivanja, a slikar D. Stojanović-Sip bio je prve dve godine potpredsednik, a na poslednjem kongresu na Bledu za potpredsednika je izabran arh. Grega Košak.

Od svog osnivanja ICOGRADA ima pozitivnu i progresivnu orijentaciju i okuplja uglavnom mlađe grafičke dizajnere iz većine zemalja, čija je međunarodna politika na liniji naših principa i u svim dosadašnjim kontaktima našem Savezu, članovima i zemlji u celini ukazivana je velika pažnja. Rad i učešće u okviru ove organizacije smatramo neobično korisnim, jer je grafički dizajn kod nas u razvoju, a razmena iskustava i rezultata u okvirima ICOGRADE može još više da doprinese daljem razvoju struke, koja u našim uslovima postaje sve aktuelnija. Navedeno raspoloženje većine zemalja-članica prema našem Savezu i Jugoslaviji bili su razlog, da je na kongresu u Cirihu 1964. god. jednoglasno prihvaćen predlog grupe zemalja (Izrael, Norveška, Kanada, Švajcarska, Poljska) da se kongres ICOGRADE 1966. održi u Jugoslaviji. Organizacioni odbor za pripremu ovog kongresa, sastavljen pretežno od članova Udruženja Slovenije, pripremio je sa velikim uspehom kongres, koji je održan na Bledu jula meseca 1966. god. Ovaj kongres okupio je do sada najveći broj inostranih delegata i gostiju i dobra organizacija je pomogla da su svi prisutni i izvršni odbor ICOGRADE odali javno i puno priznanje organizatorima.

Sa osnivačke skupštine

Udruženja likovnih

umetnika primenjenih umetnosti

Vojvodine 1964. godine u Novom Sădu

c) WCC — Svetski savet za primenjenu umetnost:

Ova organizacija formirana je na osnivačkom kongresu u Njujorku kome su prisustvovali i delegati našeg Saveza, a okuplja udruženja i saveze iz 53 zemlje i pristupila je UNESCO-u sa sedištem u Ženevi. Predsednik našeg Saveza arh. Rihter izabran je u upravni odbor ove organizacije i prisustvovao je prošlom kongresu, koji je održan u Montreuu u Švajcarskoj u leto 1966. godine.

Kako je ova jedina međunarodna organizacija za primenjenu umetnost, a veći deo naših članova pripada ovoj struci, smatramo da je članstvo i učešće u radu ove organizacije korisno i da će pomoći afirmaciji naše primenjene umetnosti u svetu.

Program rada ove organizacije vrlo je obiman i predviđa pored organizovanja međunarodnih seminara i kongresa, bogat program izložbi, izradu filmova i dijazpozitiva, koji bi poslužili širem popularisanju i razmeni iskustava među narodima.

d) AIC — međunarodna akademija za keramiku u Ženevi:

Osnovana je 1952. god. i naš Savez je od osnivanja član po zvaničnoj liniji, koja je postavljena od tadašnjeg organa za kulturu, koji je prof. Ivana Tabakovića imenovao za predstavnika naše zemlje a time i Saveza.

U okviru ove specijalizovane akademije, naši članovi su uvek do sada sudelovali na mnogim izložbama i dobili vrlo visoka priznanja za kvalitetne radove. Učešće našeg Saveza i članstva u ovoj organizaciji smatramo korisnim, jer je to jedna prilika više da se radovi i rezultati članstva afirmiraju u međunarodnim okvirima.

Po ugledu na ostvarene kontakte i uspostavljenu saradnju između Saveza likovnih umetnika i saveza likovnih umetnika u pojedinim socijalističkim zemljama (koje okupljaju i umetnike primenjenih umetnosti), naš Savez se od prošle godine aktivno uključio u ovakve oblike saradnje i zajednički sudelovao u izradi ugovora o saradnji koji su pripremili i potpisali predstavnici oba saveza sa zvaničnim predstavnicima Saveza pojedinih socijalističkih zemalja.

Ovaj vid saradnje ima karakter saradnje među savezima umetnika i sastoji se u akcijama organizovanja izložbi a najviše u organizovanju lične razmene i posete grupa umetnika. Ove zemlje rado su prihvatile ovakve oblike saradnje, a preko svojih organizacija, koje imaju zvaničnu podršku i znatna sredstva, sve više i češće postavljaju zahteve za realizaciju programa saradnje.

Nova situacija u finansiranju umetničkih saveza i stavovi Komisija za kulturne veze sa inostranstvom stavili su u nezavidan položaj naš Savez i Savez likovnih umetnika, tako da se može očekivati raskidanje ovih ugovora, ukoliko se ne obezbede sredstva od strane saveznog budžeta.

Interes je naše zemlje, a Saveza i članstva posebno, da se i dalje javljamo kao realizatori i organizatori pojedinih međunarodnih akcija i da uspostavljamo međunarodne veze i održavamo postojeće. Mnoge dosadašnje akcije, koje su pokazale zapažene rezultate u međunarodnim okvirima, predstavljaju mesto Saveza i njegovih članova u međunarodnoj razmeni i čine doprinos afirmaciji jugoslovenske progresivne politike i njene kulture.

Dalji rad na održavanju međunarodnih veza, rad u međunarodnim organizacijama i uopšte, bilo kakva organizovana akcija Saveza i članstva u inostranstvu nalazi se u dosta neodređenom položaju. Savez nije primio do sada kompetentna uverenja da će se finansiranje međunarodnih veza i akcija ubuduće obezbediti.

U tako neodređenoj situaciji teško je sagledati posledice koje mogu da proisteknu, ukoliko se Savez povuče iz članstva pojedinih međunarodnih organizacija, gde smo do sada stekli zapažen ugled i postigli priznate rezultate.

M. F.

INOSTRANI DELEGATI – GOSTI SAVEZA LIKOVNIH UMETNIKA JUGOSLAVIJE

1964.

Delegacija Saveza likovnih umetnika Mađarske boravila je, petnaest dana, oktobra, u Jugoslaviji. Mađarski umetnici – Gabor Pap i Karolj Rajh, grafičari, posetili su Beograd, i više gradova u Dalmaciji.

1965.

Mađarska delegacija u sastavu Margit Silvitsky, tapiserista i Kiš Istvan, vajar, boravili su u septembru, 15 dana u Jugoslaviji.

Delegacija Saveza likovnih umetnika Bugarske Cenko Bojadžijev i Nenko Balkanski, slikari, posetili su u avgustu, Beograd, Zagreb i Split.

Gosti iz Istočne Nemačke, Dr Rut Forster, istoričar umetnosti i Lea Grundig, grafičar, posetili su, juna, Beograd i Međunarodni biennale grafike u Ljubljani.

Predsednik Saveza likovnih umetnika Bugarske Dečko Uzunov i direktor Nacionalne galerije iz Sofije Atanas Boškov, boravili su u Jugoslaviji, septembra, nedelju dana.

Potpredsednik Saveza likovnih umetnika Rumunije, vajar Ion Irimescu i sekretar Saveza, slikar Bradut Covaliu, boravili su u Jugoslaviji dvadeset dana u avgustu.

Karikaturista iz SSSR-a Vitalij Gorjaev i slikar Vladislav Obuh posetili su, oktobra, Beograd, Zagreb i Dubrovnik.

Sa izložbom mađarske savremene grafike i plakata doputovali su u Beograd vajar Agamemnon Makriz i grafičar Bela Štetner. Boravili su, u aprilu, nedelju dana, u Jugoslaviji.

Čehoslovački likovni kritičar iz Praga, Karel Heteš i vajar, Silva Jilkova bili su, u maju, nedelju dana gosti Saveza.

Istoričar umetnosti iz Praga Dr Jan Baleka, slikari Ladislav Karoušek, Rudolf Krivoš i Jaroslav Otčenašek, bili su gosti Saveza, u oktobru, deset dana. Posetili su Beograd, Zagreb i Dubrovnik.

1966.

Mađarski grafičari Nandor Silvasi i Šandor Ernei bili su avgusta meseca u Jugoslaviji. Boravili su na Međunarodnom kongresu dizajna u Ljubljani.

Delegati Saveza likovnih umetnika Poljske, Alfred Lenica, slikar i Francišek Masiak, vajar, posetili su u septembru Jugoslaviju. Obišli su gradove Beograd, Sarajevo i Dubrovnik.

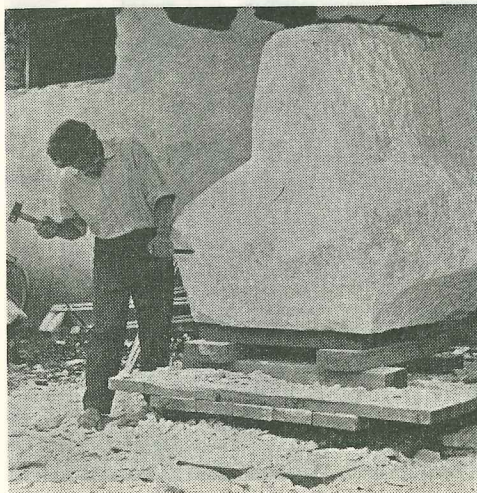
Gosti iz Rumunije Spiru Čintilai i slikar Marsel Čirnoaga, grafičar, bili su u oktobru gosti Saveza. Posetili su Beograd, Ljubljanu i Slovenjgradec.

Sa izložbom čehoslovačkih medalja i plaketa doputovali su članovi Saveza likovnih umetnika Čehoslovačke: Dr Ladislav Prohaska, istoričar umetnosti, Vladislav Houska i Lumir Šindelar, vajari. Posetili su Beograd, Split, Dubrovnik i Novi Sad.

1967.

Delegati iz SSSR-a Vasilij Borodaja i Vladimir Volodin, posetili su Jugoslaviju u januaru. Boravili su deset dana i posetili Beograd, Sarajevo i Dubrovnik.

Sa vajarskog simpozijuma u Prilepu

Marij Pregelj govori
na Vanrednom plenumu Saveza
marta 1963.
godine u Beogradu

LIKOVNI DOGAĐAJI

U protekloj i ovoj godini Savez likovnih umetnika primenjenih umetnosti se javljao kao organizator malog broja izložbi, dok su većinu izložbi kako u zemlji tako i u inostranstvu organizovala pojedina republička udruženja uz učešće članstva drugih udruženja. Razlog za to treba tražiti na prvom mestu u tehničkoj nemogućnosti da Savez, sa krajnje reduciranim službeničkim aparatom, izvršava ove zadatke i u nedovoljnim finansijskim sredstvima, koja su stajala na raspoloženju Savezu poslednje dve godine. Ovi i još neki razlozi uticali su da dođe do prirodne decentralizacije u radu našeg Saveza i da poraste odgovornost republičkih organizacija, što svakako u svojoj osnovi ima pozitivne kvalitete, a istovremeno je afirmiralo ove organizacije. Održane izložbe u zemlji i inostranstvu na uverljiv način doprinele su po svom kvalitetu, obimu i oceni kritike, brzoj afirmaciji jugoslovenske umetnosti i kulture.

Na osnovu ugovora o saradnji sa Savezom likovnih umetnika ČSSR početkom 1966. godine organizovana je izložba jugoslovenske umetničke fotografije u Pragu. Ovu izložbu pripremila je komisija za fotografiju našeg Saveza, a komesar je bio Miodrag Đorđević iz Beograda.

Od zajedničkih akcija na organizovanju izložbi u zemlji, značajno mesto zauzima učešće naših umetnika kostimografa i scenografa u okviru međunarodne izložbe prilikom festivala »Sterijino pozorište« u Novom Sadu. Komesar ove izložbe je bio Miodrag Denič, scenograf iz Beograda, a članovi pojedinih republičkih udruženja sudelovali su u radu organizacionog odbora i žirija. Članovi našeg Saveza – scenografi nagrađeni su zlatnom plaketom za kvalitetno učešće na izložbi na kojoj su sudelovali umetnici iz 12 zemalja.

Pored ovih izložbi u zemlji i inostranstvu koje su imale karakter zajedničkog učešća članova većine republičkih udruženja i nosile obeležje akcija Saveza, republičke organizacije su samostalno i sa veoma zapaženim rezultatima organizovale veliki broj izložbi.

Udruženje Hrvatske i njegovi članovi organizovali su i sudelovali na sledećim izložbama:

- »Zagrebački salon« 1966. god. na kome je sudelovao veliki broj članova i dobio nagrade i priznanja.
- Međunarodni bienale plakata u Varšavi, 1966. god.
- Međunarodna izložba plakata u tehnici »Sito-štampe«, Amsterdam.
- II bienale primenjene grafike, Brno, 1966. god.

Samostalne izložbe u zemlji ili inostranstvu priredili su članovi: Jagoda Buić, Jozo Četković, Tošo Dabac, Mladen Grčević, Ante Jakić, Mira Keler, Milan Kičin, Zvonko Lončarić, Maja Mašek, Ljerka Nerš, Alfred Pal, Mladen Pejaković, Ivan Picelj, Vjenceslav Rihter, Hanibal Salvaro, Stela Skopal, Danica Šantić, Mira Wenzler-Halambek, Josip Zeman, Antun Župan i drugi članovi.

Udruženje Slovenije i njegovi članovi organizovali su i sudelovali na sledećim izložbama:

- međunarodna izložba BIO u Ljubljani, 1966. god.
- izložba unikata primenjene umetnosti u Ljubljani 1966. god.
- prodajna izložba radova članova Udruženja u Ljubljani, 1966.
- izložba primenjene grafike u Frankfurtu, 1967. god.

Udruženje Srbije i njegovi članovi organizovali su i sudelovali na sledećim izložbama:

- VIII tradicionalna izložba ilustracija »Zlatno pero« uz učešće jugoslovenskih i inostranih ilustratora, 1966. god.
- Salon primenjenih umetnosti Srbije, u Beogradu, 1966. god.
- izložba suvenira u Beogradu i Leskovcu, 1966. god.
- grupna izložba ilustracija na Radničkom univerzitetu u Beogradu
- izložba članova ateljea za savremeno odevanje u Beogradu, 1966.
- Tri izložbe tekstila članova sekcija za tekstil u Beogradu, 1966. god.
- izložba Novogodišnjih poklona u Beogradu, 1966. god.

Samostalne izložbe u inostranstvu imali su Nebojša Mitrić, Vladimir Todorović, Olivera Galović i Mateja Rodiči, a u zemlji organizovali su samostalne izložbe: Krsta Andrejević, Katarina Bolotov, Steva Bogdanović, Ananije Verbić, Miodrag Vartabedijan, Olga Vujadinović, Aleksej Vasiljev, Milivoj Elim-Grujić, Miodrag Gojković, Branibor Debeljković, Jovan Dimovski, Miodrag Đorđević, Ivo Eterović, Mirjana Isaković, Ljubodrag Janković, Aleksandar Jeremić-Cibe, Živojin Kovačević, Bogdan Kršić, Vladislav Lalicki, Rajko Nikolić, Vuka Nikolin, Mihajlo Petrov, D. Stojanović-Sip, Anđelka Slijepčević, Petar Stanislavljević, Ivan Tabaković, Bogoljub Teofanović, Stevan Čukić, Ninoslava Šibalić i Ana Stefanović.

Udruženje u AP Vojvodini u saradnji sa članstvom organizovalo je izložbu »Forma 2« 1966. god. a članovi su sudelovali na više izložbi, među kojima na izložbi keramike u Faenzi i izložbi karikature u Bordigheri (Italija).

Za sve ove izložbe, kako kolektivne tako i pojedinačne, bilo u zemlji ili inostranstvu vezana su i mnogobrojna priznanja i nagrade, koje su dobili naši članovi.

Posebnu pažnju privlače visoke nagrade i priznanja koja su dobili sledeći članovi Udruženja Hrvatske: Bernardo Bernardi na jugoslovenskom konkursu za školski nameštaj; Jagoda Buić na izložbi tapiserije u Lozani; Marija Kalentić na izložbi ambalaže; Andrija Mutnjaković na jugoslovenskom konkursu za dečji i školski nameštaj; Mladen Pejaković za spomenik Revoluciji i crtani film; Ivan Picej na izložbi jugoslovenske grafike u Zagrebu i izložbi BIO u Ljubljani; Vjenceslav Rihter za paviljon na izložbi u Milanu i svetskoj izložbi u Montrealu; Petar Žegarac na izložbi u Rijeci; nagrade grada Zagreba dobili su Miroslav Begović, Milan Vulpe, Zlatko Bourek i Bernardo Bernardi.

Nagrade i priznanja dobili su sledeći članovi Udruženja Slovenije: Niko Kralj na konkursu u Cantu i nagrada Ljubljane, Uroš Vagaja na sajmu knjiga u Beogradu; Jože Dobrin, Branko Uršić i Aleksandar Ažman na jugoslovenskom konkursu za dečji i školski nameštaj; veći broj članova dobio je Prešernovu nagradu i priznanja za sudelovanje na izložbi BIO u Ljubljani.

Nagrade i priznanja dobili su sledeći članovi Udruženja Srbije: na izložbi primenjenih umetnosti Mateja Rodiči, Ljubomir Pavičević, Joško Onić, Nevenka Petrović, Ljiljana Dolgi, Vera Borošić, Vuka Nikolin, Branibor Debeljković, Miodrag Đorđević, Miomir Denić, Vladimir Marenić, Božana Jovanović, Miodrag Vartabedijan, Bogoljub Teofanović, Branko Pešić, Olga Vujadinović i Siniša Kotić. Nagrade »Zlatno pero« dobili su Moma Marković i Bogdan Kršić. Na izložbi »Salon primenjenih umetnosti« nagrađeni su Veselko Zorić, Borivoj Likić, Miroslav Krstonošić, Pavao Laubert, Vladimir Marenić, Anđelka Slijepčević, Jelena Kršić i Radomir Stević.

Od članova Udruženja Vojvodine visoke nagrade i priznanja dobili su Ljubiša Petrović na međunarodnoj izložbi keramike u Faenzi, Budimir Vojinović na izložbi karikatura u Bordigheru, a na izložbi »Zlatna forma« Miodrag Nedeljković, Miroslav Krstonošić, Mirko Stojnić, Sava Bajić, Ljubiša Petrović i Jožef Tođe raš.

Među članovima Udruženja Makedonije nagrade i priznanja dobili su Pane Anđušev na izložbi BIO u Ljubljani, a zapažene uspehe postigli su Dragan Bošnjakovski, Gorgi Georgijevski, Dimče Protuger i Mihajlo Lazarov.

M. F.

SIMPOZIJUM vajara u Bihaću

Povodom 25-godišnjice Prvog zasedanja AVNOJ-a, Muzej AVNOJ-a i Pounja u Bihaću, organizovao je ove godine prvi simpozijum vajara u Bihaću.

Simpozijum će raditi svake godine, od 16. jula do 14. avgusta. Umetnici iz Jugoslavije i inostranstva radiće skulpture u kamenu bihacitu.

Organizator simpozijuma obezbeđuje svakom učesniku dnevnicu u toku trajanja njegovog rada, kao i putne troškove, kameni blok na mestu rada i radnu snagu za grubu obradu kamena.

Na kraju simpozijuma poseban žiri dodeliće nagrade:

Prva nagrada u iznosu 5.000.— n. dinara.

Druga nagrada u iznosu 3.000.— n. dinara.

Četiri otkupne nagrade po 2.000.— n. dinara.

Svake godine na simpozijumu će uzeti učešće po šest vajara.

LIKOVNI DOGAĐAJI

Susret istoričara umetnosti Jugoslavije u okviru Likovnog susreta — Palić u Subotici 1. i 2. oktobra 1966. godine. Likovni susret-Palić nastavio je sa svojim inicijativama organizovanjem susreta stručnjaka iz oblasti likovne umetnosti. Susret istoričara umetnosti je prvi ove vrste u našoj zemlji i imao je dva dela. Prvog dana bio je opšti deo u okviru koga se govorilo o značaju istorije umetnosti, funkcije istoričara umetnosti u širenju likovne kulture, pripremanju kadrova i sl. Drugog dana vođena je diskusija i pročitana su stručna saopštenja. Redovna izložba svih umetničkih kolonija bila je posvećena grafici i skulpturi umetničkih kolonija u Jugoslaviji.

Kulturno prosvetna zajednica Srbije inicirala je za poslednju godinu dana dva savetovanja. Prvi se odnosio na društveni značaj likovno-estetskog obrazovanja, a drugi na industrijsko oblikovanje. Ova savetovanja pripremljena su savesno uz seriju stručnih referata, a na savetovanju su prodiskutovana mnoga otvorena pitanja. Na oba savetovanja usvojeni su zaključci.

Vajarski simpozijum u Srbiji. Pored vajarskog simpozijuma u Prilepu i u okviru Forme Vive u Sloveniji, otpočeli su sa radom još dva vajarska simpozijuma u Srbiji — u Vrnjačkoj Banji i Aranđelovcu. Vajari učesnici dobijaju kamen i tehničku pomoć, honorar za ostvareno delo, kao i besplatan boravak za vreme rada, a svoje delo ostavljaju organizatoru koji vajarskim radovima ukrašava eksterijere.

VII međunarodni bienale grafike u Ljubljani otvara se 3. juna 1967. godine u prostorijama Moderne galerije u Ljubljani.

III trijenale jugoslovenske likovne umetnosti otvara se 6. jula 1967. godine na Beogradskom sajmištu. Ove godine po prvi put na Trijenalu učestvuju i grafičari.

Otvaranje izložbe

jugoslovenskih likovnih umetnika

u Havani (Kuba)

OKTOBARSKI SALON LIKOVNIH I PRIMENJENIH UMETNOSTI 1967.

Ove godine Salon primenjenih umetnosti Srbije i Oktobarski salon likovnih umetnosti organizuju jedinstvenu likovnu manifestaciju pod nazivom OKTOBARSKI SALON LIKOVNIH I PRIMENJENIH UMETNOSTI. Njihov organizator od ove godine postaje Skupština grada Beograda.

Organizovanje jedne ovakve manifestacije, koja će predstavljati smotru najboljih dostignuća iz svih oblasti likovnih i primenjenih umetnosti Srbije, od ove godine preuzima društvo. Na umetnicima je da i ove godine uzmu što masovnije učešće i najkvalitetnijim ostvarenjima doprinesu uspehu prvog Salona gde su objedinjene sve oblasti likovnih

umetnosti. Na nama je, takođe, obaveza da se i dalje svestrano zalozimo kako bi Salon i organizaciono i kao manifestacija stvarno predstavljao događaj godine i opravdao svoje postojanje.

Novina u organizovanju ovogodišnjeg Salona sastojala bi se u tome da se pored umetnika pozovu i svoja ostvarenja izlože i proizvodne organizacije. Na taj način Salon bi predstavljao afirmaciju, ne samo autora, već i industrije, kao određenog faktora koji je doprineo da delo bude realizovano.

Oblasti primenjenih umetnosti — unikatno stvaralaštvo i ostvarenja vezana za industrijski proces proizvodnje — Oktobarskog salona, biće ove godine izložene u Muzeju primenjenih umetnosti.

Na Salonu će se dodeliti šest novčanih nagrada od po 500.000 st. din.

NOVI AKADEMICI

Umetnička akademija u Firenci, povodom 400 godina svoga osnivanja, izabrala je za nove počasne članove slikara Božidara Jakca i grafičara Franca Miheliča. Oni su dobili diplome po časnih članova-sekcije za grafiku.

Na svojoj redovnoj godišnjoj skupštini, Slovenačka akademija znanosti i umetnosti, izabrala je 6. februara 1965. godine za redovnog člana slikara i grafičara Franca Miheliča.

Na II redovnom godišnjem zasjedanju Skupštine JAZU, održane 23. juna 1965. godine u Zagrebu, izabrani su novi članovi Jugoslovenske akademije. Pored ostalih, za dopisnog člana u radnom sastavu izabran je Oton Postružnik, slikar iz Zagreba.

Na vanrednoj skupštini Srpske akademije nauka i umetnosti održane 16. decembra 1965. godine u Beogradu, izabrani su novi redovni i dopisni članovi. Tajnim glasanjem za redovne članove izabrani su: Rista Stijević, vajar; za dopisne članove: Bora

Stevanović, slikar, Stojan Aralica, slikar, Ivan Tabaković, slikar; za nove dopisne članove iz drugih republika izabran je Marin Tartalja, slikar iz Zagreba.

IN MEMORIAM

SLOVENIJA

1964.

1. Anton Sever, slikar
2. František Smerdu, vajar
3. Dušan Petrić, slikar

1965.

1. France Podrekar, slikar

1966.

1. Slavko Pengov, slikar
2. Mira Pregelj, slikar

1967.

1. Marij Pregelj, slikar

SRBIJA

1964.

1. Drago Galić, slikar

1965.

1. Radmila Đorđević, slikar
2. Mate Zlamalik, slikar
3. Ljubomir Cincar-Janković, slikar
4. Zdravko Sekulić, slikar
5. Vuka Velimirović, slikar

1966.

1. Miloš Jovanović, slikar
2. Živorad Nastasijević, slikar
3. Olah Šandor, slikar
4. Marjan Savinšek, slikar

1967.

1. Milo Milunović, slikar
2. Jefta Perić, slikar
3. Veljko Stanojević, slikar

HRVATSKA

1964.

1. Rudolf Ivanković, vajar
2. Marjan Trepše, slikar
3. Sergije Glumac, grafičar

1965.

1. Ivan Tucić, slikar

2. Đuro Tiljak, slikar
3. Nasta Rojč, slikar

1966.

1. Silvestar Bonači-Čiko
2. Drago Orlandini, slikar
3. Marjan Novak, slikar
4. Zlatko Sievec, grafičar
5. Rudolf Donassy, slikar

MAKEDONIJA

1965.

1. Rista Lozanoski, slikar

CRNA GORA

1967.

1. Marko Borozan, vajar

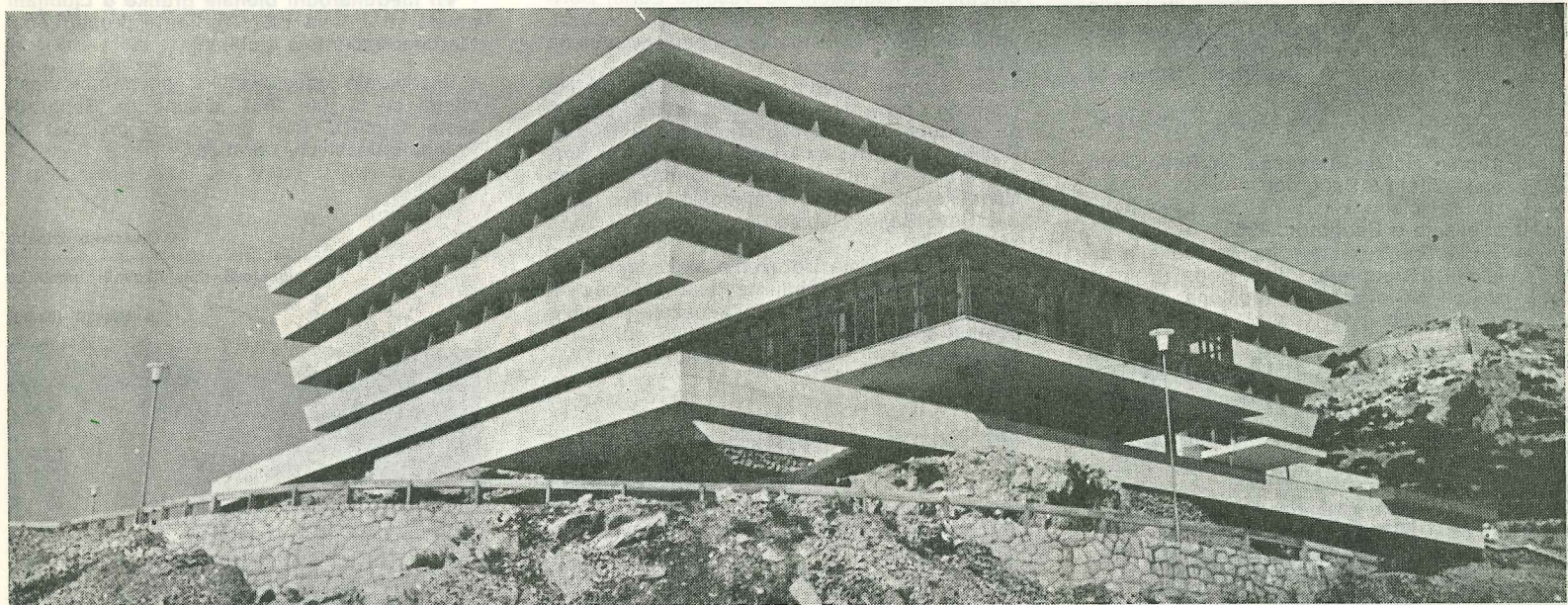
BOSNA

1964.

1. Ante Matković, vajar

1965.

1. Petar Šain, slikar

Hotel u Kuparima, arh. Finci

KONKURS

Međunarodni konkurs
Kneževine Monako za izložbu savremenog slikarstva

U organizaciji Nacionalnog komiteta međunarodnog udruženja likovnih umetnosti od 15. IX—31. XII 1967. godine održaće se Međunarodna izložba savremenog slikarstva u Monaku.

Na izložbi će biti dodeljen veliki broj nagrada. Grand prix iznosi 500.000 francuskih franaka.

Prijavu radova treba izvršiti najkasnije do 15. IX 1967. godine a pošiljku do 30. X 1967. godine.

Slike ne smeju da budu veće od 100×81 cm, ni manje od 65×34 cm. Za svaki prijavljen rad treba uplatiti odmah po 50 francuskih franaka.

U toku trajanja izložbe slike neće biti osigurane, a transport, ala retur, plaća autor.

Prijavu i novac dostaviti na adresu:

Monsieur
Marcel de Paredes, president
Comite national monegasque
Monaco — ville

Radove poslati na adresu:

La principote de Monaco Ste de Transports Martini — en gare de Nice Francuska

GRAFIČKE MAPE ĐORĐA ANDREJEVIĆA KUNA U IZDANJU SAVEZA LIKOVNIH UMETNIKA

Savez likovnih umetnika Jugoslavije izdaće mape Đorđa Andrejevića Kuna »Krvavo zlato« i »Za slobodu«. Format mape u platnu biće 24,5 sa 31,5 cm, a format mape u kartonu — 21 sa 27,5 cm. Cena mape biće u platnu 15.— novih dinara, a u kartonu 6.— novih dinara. Porudžbenice za ove mape mogu se uputiti Savezu likovnih umetnika Jugoslavije, Beograd, Terazije 26, uz naznaku koju mapu poručilac želi, i uz podatke ime i prezime, zanimanje, mesto, ulica i broj, kao i potpisom poručioca. Uz porudžbenicu treba dati i obavezu da će odgovarajući iznos biti uplaćen na žiro račun br. 608-8-104-10.

INFORMATIVNI BILTEN
PROLECE 1967.
BROJ 22

Centar za dokumentaciju
i informacije SLUJ i SLUPUJ

Odgovorni urednik:
BOGOMIL KARLAVARIS

Tehnički urednik:
MIODRAG NEDELJKOVIC

Članovi redakcije:
VOJIN STOJIC,
RADA BUDISAVLJEVIC,
MIRJANA KACAREVIC,
MOMCILO KRKOVIC,
MIRKO FRUHT,
DRAGOSLAV STOJANOVIC-
SIP, NOVICI ĐUKIC,
RADOMIR STEVIC

Adresa: Beograd, Terazije 26/II
Telefon: 21-871

Stampa: DNEVNIK — Novi Sad